

NỘI DUNG HỌC TẬP TRỰC TUYẾN
TUẦN 1 (06/9 – 11/9/2021)

	BÀI MỞ ĐẦU	CHỦ ĐỀ 1
TUẦN 1 6/9–11/9	HÒA NHẬP VÀO MÔI TRƯỜNG MỚI	LẮNG NGHE LỊCH SỬ NƯỚC MÌNH

HƯỚNG DẪN HỌC TẬP :

1. Trước mỗi buổi học, các em đọc trước **phần Lý thuyết** của mỗi bài học trong SGK và trong tài liệu này.
2. Sau các buổi học trực tuyến, các em hoàn thành **phần Bài tập** trong tài liệu này, nộp cho GV qua địa chỉ mail hoặc zalo của GV. Bài làm có thể đánh máy hoặc viết tay. **Chú ý ghi rõ họ tên và lớp của các em khi nộp bài.**

PHẦN LÝ THUYẾT

BÀI MỞ ĐẦU: HÒA NHẬP VÀO MÔI TRƯỜNG MỚI

PHẦN 2 : ĐỌC KHÁM PHÁ MỘT CHẶNG HÀNH TRÌNH...

Các em thân mến!

Những hình dung cụ thể về một môi trường mới giúp các em phần nào bớt lạ lẫm, lo lắng, phải không?

Bây giờ, các em hãy khám phá hành trình tiếp theo trong năm học này. Trong chặng đường sắp tới, sách giáo khoa Ngữ văn 6 sẽ đồng hành cùng các em.

Mở trang sách ra, các em bắt gặp những gì?

Các em sẽ gặp trong cuốn sách này mười chủ điểm bài học:

1. **Lắng nghe lịch sử nước mình**
2. **Miền cổ tích**
3. **Vẻ đẹp quê hương**
4. **Những trải nghiệm trong đời**
5. **Trò chuyện cùng thiên nhiên**
6. **Điểm tựa tinh thần**
7. **Gia đình thương yêu**
8. **Những góc nhìn cuộc sống**
9. **Nuôi dưỡng tâm hồn**
10. **Mẹ Thiên Nhiên.**

Các em cũng được thực hành giải quyết vấn đề qua một số tình huống thực tế mà các em thường gặp phải. Đó là một cuộc hành trình giúp các em **hiểu thêm về thế giới tự nhiên, xã hội và hiểu về chính bản thân.**

Thế giới văn chương sẽ mở rộng chào đón các em qua việc đọc **các thể loại văn học** như: **thơ, truyện ngắn, kí...** Qua mỗi bài học, các em không chỉ nhận ra cái hay, cái đẹp của từng tác phẩm, mà quan trọng hơn, các em còn được phát triển kỹ năng đọc văn bản theo đặc điểm thể loại. Điều này sẽ giúp các em có thể đọc hiểu nhiều văn bản khác ngoài sách giáo khoa. Bên cạnh đó, các em còn được phát triển kỹ năng đọc **văn bản thông tin** để hiểu những vấn đề thực tế đang xảy ra trong cuộc sống. Các em cũng sẽ được học cách đọc **văn bản nghị luận** để hiểu những ý kiến khác nhau trước một hiện tượng đời sống mà mình quan tâm.

Đặc biệt, sách còn hướng đến việc giúp các em phát triển kỹ năng **viết, nói và nghe**, những kỹ năng giúp các em biết cách bày tỏ suy nghĩ, cảm xúc của bản thân, biết cách lắng nghe, thấu hiểu mọi người xung quanh.

Ngoài việc thực hiện theo các hoạt động được thiết kế trong sách, các em có thể làm gì để việc học môn Ngữ văn ở lớp 6 nói riêng, ở cấp Trung học cơ sở nói chung luôn hiệu quả và thú vị? Sau đây là một số gợi ý hữu ích về phương pháp học tập môn Ngữ văn:

~ **Sử dụng Sổ tay Ngữ văn:** Sổ tay Ngữ văn sẽ là người bạn thân thiết của các em trong quá trình học. Các em có thể ghi lại những cảm nhận, suy nghĩ, liên hệ mà bài học gợi ra, chép lại những trích dẫn hay, lập hồ sơ nhân vật, làm bảng từ vựng.... Các em cũng có thể chuyền tay nhau cùng viết sổ tay dưới dạng nhật kí đọc để trao đổi, chia sẻ, tương tác về các vấn đề gợi ra từ bài học.

- **Sưu tầm video clip, tranh ảnh, bài hát về bài học:** Những hình ảnh, video clip hay những bài hát liên quan đến bài học sẽ mang đến những khám phá mới mẻ, giúp các em hiểu rằng có nhiều cách nhìn, cách thể hiện khác nhau về cùng một vấn đề.

- **Tạo nhóm thảo luận môn học:** Các em có thể cùng các bạn tạo một nhóm thảo luận về bài học, chia sẻ bài viết, trao đổi tài liệu sưu tầm....

- **Làm thẻ thông tin:** Thẻ thông tin là một phương pháp hiệu quả giúp các em ghi nhớ và ôn tập các từ ngữ, khái niệm quan trọng. Mỗi thẻ thông tin sẽ có hai mặt, mặt trước ghi từ ngữ và mặt sau là nghĩa của từ ngữ đó. Những thẻ thông tin có cùng chủ đề sẽ được xâu chuỗi lại thành một bộ. Một số chủ đề các em có thể thực hiện: các kiểu văn bản, các chiến lược đọc, một số yếu tố Hán Việt đáng chú ý,...

- **Thực hiện các sản phẩm sáng tạo:** Các bài học sẽ gợi cho các em nhiều ý tưởng, cảm hứng để tạo ra các sản phẩm sáng tạo như một bức tranh, một bài thơ, một truyện ngắn, một đoạn truyện tranh, một mô hình, poster hay tờ rơi,... Quá trình sáng tạo sẽ giúp các em hiểu sâu sắc hơn về bài học.

- **Câu lạc bộ đọc sách:** Các em cũng có thể thành lập câu lạc bộ đọc sách để cùng nhau chia sẻ về những cuốn sách hay mà mình đã, đang và sẽ đọc. Ngoài ra, câu lạc bộ cũng có thể tổ chức các hoạt động như: hội thi giới thiệu sách, cuộc thi thiết kế bìa sách, vẽ tranh minh hoạ sách....

Đến đây, chắc các em đã bước đầu có những ý tưởng đề lên kế hoạch học tập môn Ngữ văn cho năm học này rồi đúng không?

Chúc các em một năm học
thật hứng khởi và bổ ích.

(Nhóm biên soạn)

PHẦN 3 : VIẾT

PHIẾU HỌC TẬP 3 (SGK tr.14)

KẾ HOẠCH HOẠT ĐỘNG CÂU LẠC BỘ ĐỌC SÁCH

(Sinh hoạt lần :)

Tên sách :

Tác giả :

(Những chương / phần sẽ đọc và thảo luận :

Bước 1 : Thành lập nhóm

Các thành viên tham gia đọc :

<i>STT</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Vai trò</i>
1		Nhóm trưởng
2		Thành viên
3		Thành viên
4		Thành viên

Bước 2 : Mỗi thành viên tự đọc sách theo phân công

Thời gian từ : đến :

Các thành viên tự đọc sách và thực hiện phiếu đọc sách :

<i>STT</i>	<i>Nhiệm vụ</i>	<i>Thành viên thực hiện</i>
1	Người tìm từ hay	
2	Người liên hệ	
3	Người lập hồ sơ nhân vật	
4	Người vẽ hình ảnh	

Bước 3 : Sinh hoạt câu lạc bộ đọc sách

1. Hình thức sinh hoạt, thời gian, địa điểm

Sinh hoạt trực tuyến Thời gian từ : đến :

Phương tiện

Sinh hoạt trực tiếp Thời gian từ : đến :

Địa điểm

2. Trao đổi về cuốn sách đã đọc

STT	Hoạt động	Người thực hiện	Thời gian
1	Các thành viên chia sẻ về quá trình đọc và kết quả đọc của mình.	- Nhóm trưởng dẫn dắt hoạt động. - Các thành viên chia sẻ.	Từ đến :
2	Mời GV hoặc chuyên gia chia sẻ thêm về cuốn sách.	- GV hoặc chuyên gia chia sẻ. - Các thành viên lắng nghe, đặt câu hỏi.	Từ đến :
3	Từ đến :

	
4	Kết thúc buổi sinh hoạt.		Vào lúc :

3. Thông báo kế hoạch hoạt động của buổi sinh hoạt tiếp theo

- Cuốn sách sẽ đọc :
- Các hoạt động thực hiện ở nhà : đọc và hoàn thành các mẫu phiếu đọc sách.
- Trao đổi thảo luận :
 - + Thời gian :
 - + Hình thức tổ chức :

CHỦ ĐỀ 1: LẮNG NGHE LỊCH SỬ NƯỚC MÌNH

PHẦN 1 : ĐỌC

TRI THỨC ĐỌC HIỂU

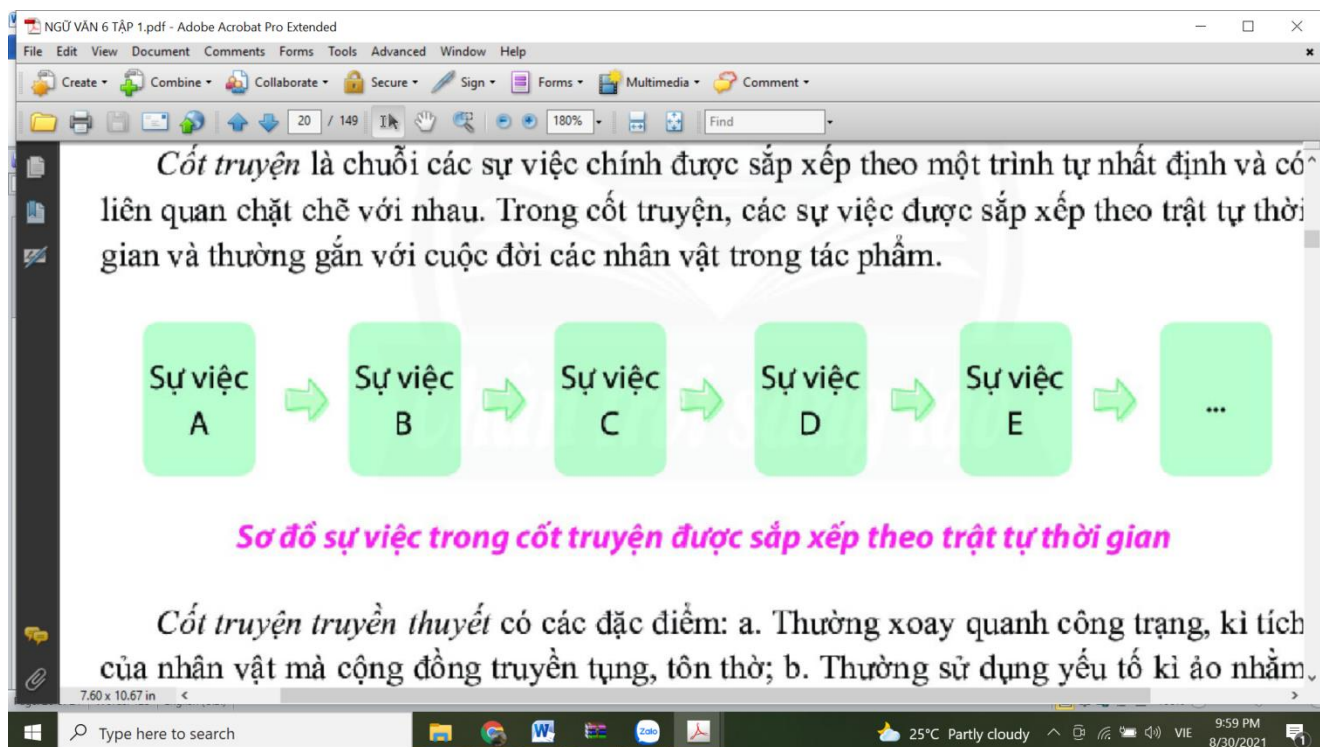
Truyện thuyết là thể loại truyện kể dân gian, thường kể về sự kiện, nhân vật lịch sử hoặc liên quan đến lịch sử. Qua đó, thể hiện nhận thức, tình cảm của tác giả dân gian đối với các nhân vật, sự kiện lịch sử. Đặc điểm của truyện thuyết được thể hiện qua cách xây dựng nhân vật, cốt truyện, sử dụng yếu tố kì ảo, lời kể,...

Nhân vật trong văn bản văn học là con người hay loài vật, đồ vật đã được nhân hoá. **Nhân vật trong văn bản truyện** thường có những đặc điểm riêng như hiền từ, hung dữ, thật thà, giả dối, ranh mãnh, khù khờ,... Khi đọc truyện, người đọc có thể nhận biết các đặc điểm này qua lời của người kể chuyện, qua hành động, lời nói, ý nghĩ của nhân vật.

Nhân vật truyện thuyết có các đặc điểm:

- a. Thường có những điểm khác lạ về lai lịch, phẩm chất, tài năng, sức mạnh,...
- b. Thường gắn với sự kiện lịch sử và có công lớn đối với cộng đồng;
- c. Được cộng đồng truyền tụng, tôn thờ.

Cốt truyện là chuỗi các sự việc chính được sắp xếp theo một trình tự nhất định và có liên quan chặt chẽ với nhau. Trong cốt truyện, các sự việc thường được sắp xếp theo trật tự thời gian và thường gắn với cuộc đời các nhân vật trong tác phẩm.

Cốt truyện truyền thuyết có các đặc điểm:

- Thường xoay quanh công trạng, kì tích của nhân vật mà cộng đồng truyền tụng, tôn thờ;
- Thường sử dụng yếu tố kì ảo nhằm thể hiện tài năng, sức mạnh khác thường của nhân vật;
- Cuối truyện thường gọi nhắc các dấu tích xưa còn lưu lại đến hiện tại.

Yếu tố kì ảo trong truyền thuyết là những hình ảnh, chi tiết kì lạ, hoang đường, là sản phẩm của trí tưởng tượng và nghệ thuật hư cấu dân gian. Yếu tố kì ảo trong truyền thuyết thường được sử dụng khi cần thể hiện sức mạnh của nhân vật truyền thuyết, phép thuật của thần linh,... Qua đó, thể hiện nhận thức, tình cảm của nhân dân đối với các nhân vật, sự kiện lịch sử.

Đọc văn bản 1:

THÁNH GIÓNG

Tục truyền, đời Hùng Vương thứ sáu, ở làng Gióng có hai vợ chồng ông lão chăm chỉ làm ăn và có tiếng là phúc đức. Hai ông bà ao ước có một đứa con. Một hôm, bà ra đồng trông thấy một vết chân rất to, liền đặt bàn chân mình lênướm thử xem thua kém bao nhiêu. Không ngờ về nhà bà thụ thai và mười hai tháng sau sinh một cậu bé mặt mũi rất khôi ngô. Hai vợ chồng mừng lắm. Nhưng lạ thay! Đứa trẻ cho đến khi lên ba vẫn không biết nói, biết cười, cũng chẳng biết đi, cứ đặt đâu thì nằm đấy.

Bấy giờ, có giặc Ân đến xâm phạm bờ cõi nước ta. Thế giặc mạnh, nhà vua lo lắng, bèn sai sứ giả đi khắp nơi tìm người tài giỏi cứu nước. Đứa bé nghe tin, bỗng dựng cất tiếng nói: “Mẹ ra mời sứ giả vào đây”. Sứ giả vào, đứa bé bảo: “Ông về tâu vua sắm cho ta một con ngựa sắt, một cái roi sắt và một tấm áo giáp” sắt, ta sẽ phá tan lũ giặc này”. Sứ giả vừa kinh ngạc, vừa mừng rỡ, vội vàng về tâu vua. Nhà vua truyền cho thợ ngày đêm làm gấp những vật chú bé dặn.

Càng lạ hơn nữa, từ sau hôm gặp sứ giả, chú bé lớn nhanh như thổi. Com ăn mấy cũng không no, áo vừa mặc xong đã căng đứt chỉ. Hai vợ chồng làm ra bao nhiêu cũng không đủ nuôi con, đành phải chạy nhờ bà con, làng xóm. Bà con đều vui lòng gom góp gạo nuôi chú bé, vì ai cũng mong chú giết giặc, cứu nước.

Giặc đã đến chân núi Trâu. Thế nước rất nguy, người người hoảng hốt. Vừa lúc đó, sứ giả đem ngựa sắt, roi sắt, áo giáp sắt đến. Chú bé vùng dậy, vươn vai một cái bỗng biến thành một tráng sĩ mình cao hơn trượng, oai phong, lẫm liệt”. Tráng sĩ bước lên võ vào móng ngựa. Ngựa hí dài mấy tiếng vang dội. Tráng sĩ mặc áo giáp, cầm roi, nhảy lên mình ngựa. Ngựa phun lửa, tráng sĩ thúc ngựa phi thẳng đến nơi có giặc, đón đầu chúng đánh giết hết lớp này đến lớp khác, giặc chết như rạ.

Bỗng roi sắt gãy. Tráng sĩ bèn nhổ những cụm tre cạnh đường quật vào giặc. Giặc tan vỡ. Đám tàn quân giẫm đạp nhau chạy trốn, tráng sĩ đuổi đến chân núi Sóc (Sóc Sơn). Đến đây, một mình một ngựa, tráng sĩ lên đỉnh núi, cởi giáp sắt bỏ lại, rồi cả người lẫn ngựa từ từ bay lên trời.

Vua nhớ công ơn, phong là “Phù Đổng Thiên Vương” và lập đền thờ ngay ở quê nhà.

Hiện nay vẫn còn đền thờ ở làng Phù Đổng, tục gọi là làng Gióng. Mỗi năm đến tháng tư, làng mở hội to lắm.

Người ta kể rằng những bụi tre đằng ngà ở huyện Gia Bình vì ngựa phun lửa bị cháy mới ngả màu vàng óng như thế, còn những vết chân ngựa nay thành những hồ ao liên tiếp. Người ta còn nói khi ngựa thét lửa, lửa đã thiêu cháy một làng, cho nên làng đó về sau gọi là làng Cháy.

(Theo Lê Trí Viễn, Một đời dạy văn, viết văn, Toàn tập, tập một, NXB Giáo dục, 2006 và Ngữ văn 6, tập một)

CHÚ THÍCH :

- **Núi Trâu:** xưa thuộc đất Vũ Ninh, nay thuộc huyện Quế Võ, tỉnh Bắc Ninh.
- **Trượng:** đơn vị đo bằng 10 thước Trung Quốc cổ (tức 3,33m); ở đây hiểu là rất cao.
- **Lẫm liệt:** hùng dũng, oai nghiêm.
- **Núi Sóc:** nay thuộc huyện Sóc Sơn, Hà Nội.
- **Phong:** ban cho, tặng thưởng (chức tước, đất đai, học vị,...).
- **Tre đằng ngà:** giống tre có lớp cật ngoài trơn, bóng, màu vàng.
- **Làng Cháy:** một làng ở cạnh làng Phù Đổng (tức làng Gióng).

Đọc văn bản 2 :

SỰ TÍCH HỒ GƯƠM

Vào thuở ấy, giặc Minh đặt ách đô hộ ở nước Nam.

Chúng coi dân ta như cỏ rác, làm nhiều điều bạo ngược khiến cho thiên hạ căm giận chúng đến tận xương tuỷ.

Bấy giờ, ở vùng Lam Sơn, nghĩa quân đã nổi dậy chống lại chúng, nhưng buổi đầu thế lực còn non yếu nên nhiều lần nghĩa quân bị thua. Thấy vậy, đức Long Quân quyết định cho nghĩa quân mượn thanh gươm thần để họ giết giặc.

Ở Thanh Hoá bấy giờ có một người làm nghề đánh cá tên là Lê Thận. Một đêm nọ, Thận thả lưới ở một bến vắng như thường lệ. Khi kéo lưới lên, thấy nặng nặng, Lê Thận nghĩ bụng: chắc là sắp được mẻ cá to. Nhưng khi thò tay bắt cá, chàng chỉ thấy có một thanh sắt. Chàng vớt luôn thanh sắt xuống nước, rồi lại thả lưới ở một chỗ khác.

Lần thứ hai cất lưới lên cũng thấy nặng tay. Thận không ngờ thanh sắt vừa rồi lại chui vào lưới mình. Chàng lại ném xuống sông. Lần thứ ba, vẫn thanh sắt ấy mắc vào lưới. Lấy làm lạ, Thận đưa thanh sắt lại cạnh mồi lửa nhìn xem. Bỗng chàng reo lên:

- Ha ha! Một lưỡi gươm!

Về sau, Thận gia nhập đoàn quân khởi nghĩa Lam Sơn. Chàng hăng hái, gan dạ, không nề nguy hiểm. Một hôm, chủ tướng Lê Lợi cùng mấy người tùy tùng đến nhà Thận. Trong túp lều tối om, thanh sắt hôm đó tự nhiên sáng rực lên ở xó nhà. Lấy làm lạ,

Lê Lợi cầm lên xem và thấy có hai chữ “Thuận Thiên” ° khắc sâu vào lưỡi gươm. Song tất cả mọi người vẫn không biết đó là báu vật.

Một hôm, bị giặc đuổi, Lê Lợi và các tướng phải rút lui mỗi người một ngã. Lúc đi qua một khu rừng, Lê Lợi bỗng thấy có ánh sáng lạ trên ngọn cây đa. Ông trèo lên mới biết đó là một cái chuôi gươm nạm ngọc. Nhớ tới lưỡi gươm ở nhà Lê Thận, Lê Lợi rút lấy chuôi giắt vào lưng.

Ba ngày sau, Lê Lợi gặp lại mọi người, trong đó có Lê Thận. Khi lắp lưỡi gươm vào chuôi thì thấy vừa như in. Lê Lợi bèn kể lại câu chuyện. Mọi người nghe xong đều hồ hởi vui mừng. Lê Thận nâng gươm lên ngang đầu và nói với Lê Lợi:

- Đây là thần linh có ý phó thác cho minh công! làm việc lớn. Chúng tôi nguyện đem xương thịt của mình theo minh công và thanh gươm thần này để báo đền xã tắc.

Từ đó khí thế của nghĩa quân ngày một tăng. Trong tay Lê Lợi, thanh gươm thần tung hoành khắp các trận địa, làm cho quân Minh bạt vía. Uy thế của nghĩa quân vang dội khắp nơi. Họ không phải trốn tránh như trước mà xông xáo đi tìm giặc. Họ không phải ăn uống khổ cực như trước nữa, đã có những kho lương mới chiếm được của giặc tiếp tế cho nghĩa quân. Gươm thần đã mở đường cho họ đánh tràn ra mãi, cho đến lúc không còn bóng một tên giặc nào trên đất nước.

Sau khi đuổi sạch quân Minh ra khỏi bờ cõi, lên làm vua được khoảng một năm, một hôm Lê Lợi cưỡi thuyền rồng dạo quanh hồ Tả Vọng trước kinh thành. Nhân dịp đó, Long Quân sai Rùa Vàng lên đòi lại thanh gươm thần. Khi chiếc thuyền tiến ra giữa hồ, thì tự nhiên có

một con rùa to lớn nhô đầu và mai lên khỏi mặt nước. Theo lệnh vua, thuyền đi chậm lại. Vua đứng lên và nhận thấy lưỡi gươm thần đeo bên người cũng đang động đậy. Rùa Vàng không sợ người, nhô đầu lên cao nữa và tiến về phía thuyền vua. Nó đứng nổi trên mặt nước và nói:

- Bệ hạ hoàn gươm lại cho Long Quân!

Nghe nói thế, nhà vua bỗng hiểu ra, bèn thò tay mà rút gươm ra khỏi bao, cung kính cảm tạ thần linh.

Lập tức, thanh gươm thần rời khỏi tay vua bay đến phía Rùa Vàng. Nhanh như cắt, Rùa há miệng đón lấy gươm và lặn xuống nước. Cho đến khi cả gươm và Rùa đã chìm sâu xuống nước, người ta vẫn còn thấy vệt sáng le lói dưới mặt hồ xanh.

Khi thuyền của bá quan tiến lên kịp thuyền rồng, vua liền báo cho họ biết:

- Đức Long Quân cho chúng ta mượn thanh gươm thần để trừ giặc Minh. Nay đất nước đã thanh bình, Người sai Rùa lấy lại.

Từ đó, hồ Tả Vọng mang tên là Hồ Gươm hay hồ Hoàn Kiếm.

(Theo Nguyễn Đồng Chi, Kho tàng truyện cổ tích Việt Nam, quyển một, tập I, II, III, NXB Trẻ, 2015)

CHÚ THÍCH :

- **Đô hộ:** cai trị.

- **Lam Sơn:** địa danh lịch sử, thuộc vùng núi rừng ở miền tây Thanh Hoá, nơi Lê Lợi khởi binh kháng chiến chống quân Minh, về sau phát triển thành đầu não của cuộc kháng chiến, gọi là Lam Kinh.

- **Long Quân:** vua hoặc thần dưới nước, ở đây là Lạc Long Quân.

- **Thuận Thiên:** thuận theo ý trời.

- **Thuyền rồng:** thuyền của vua, được chế tác theo hình rồng.

- **Hồ Tả Vọng:** một tên cổ của Hồ Gươm (Hà Nội). Xưa ở vùng này vốn có hai hồ. Tả Vọng (tả: trái; tả vọng: “ngắm bên trái”) và Hữu Vọng (hữu: phải; hữu vọng: “ngắm bên phải”). Hồ Tả Vọng là “hồ bên trái”; hồ Hữu Vọng là “hồ bên phải” Thời Pháp thuộc, hồ Hữu Vọng bị lấp để mở rộng đất cư trú, chỉ còn hồ Tả Vọng.

PHẦN BÀI TẬP

BÀI MỞ ĐẦU: HÒA NHẬP VÀO MÔI TRƯỜNG MỚI

PHẦN 1: NÓI VÀ NGHE

PHIẾU HỌC TẬP 1 (SGK tr.10)

CÂU HỎI GỢI Ý	Ý KIẾN CỦA EM
1. <i>Em có cảm xúc gì khi bước vào trường THCS ?</i>
2. <i>Điều gì là thuận lợi với em trong môi trường mới ?</i>
3. <i>Điều gì là thử thách với em trong môi trường mới ?</i>

CHỦ ĐỀ 1: LẮNG NGHE LỊCH SỬ NƯỚC MÌNH

PHẦN 1 : ĐỌC + THỰC HÀNH TIẾNG VIỆT

PHIẾU HỌC TẬP 1 (câu hỏi 1/SGK tr.23)

STT	CÁC SỰ KIỆN CHÍNH TRONG "THÁNH GIÓNG"	CHI TIẾT KỶ ẢO
1	Thánh Gióng ra đời
2	Thánh Gióng lớn lên
3	Thánh Gióng ra trận và chiến thắng
4	Thánh Gióng bay về trời

PHIẾU HỌC TẬP 2 (câu hỏi 3+4 /SGK tr.23)

CÁC TỪ NGỮ DÙNG ĐỂ GỌI NHÂN VẬT GIỐNG	
Trước khi Thánh Gióng ra trận đánh đuổi giặc Ân	Trong khi và sau khi Thánh Gióng ra trận đánh đuổi giặc Ân
..... lần lần
..... lần lần
..... lần lần
Các từ ngữ trên thể hiện tình cảm, cảm xúc gì ?	Các từ ngữ trên thể hiện tình cảm, cảm xúc gì ?

PHIẾU HỌC TẬP 3 (câu hỏi 2 /SGK tr.26)

VĂN BẢN “SỰ TÍCH HỒ GƯƠM”		
SỰ VIỆC	THỜI GIAN	KHÔNG GIAN
Cho mượn gươm thần
Lấy lại gươm thần